

5-1 systeem passopstellingen

Geschreven door Marco de Winter

Ik krijg nogal eens de vraag hoe het 1-5 systeem gespeeld moet worden. Nou zijn er natuurlijk varianten genoeg, dus ik wilde maar beginnen met de meest gebruikte. In dit systeem wordt de pass verzorgd door de passer/lopers en de middens/libero. De pass gaat naar rechts en we spelen met 2 passer/lopers, 2 middens, 1 diagonaal en 1 spelverdeelster. De gebruikte symbolen zijn de volgende:

- rondjes voor de passer/lopers
- x-jes voor de middens
- een rondje met een kruis voor de diagonaal
- een driehoekje voor de spelverdelster

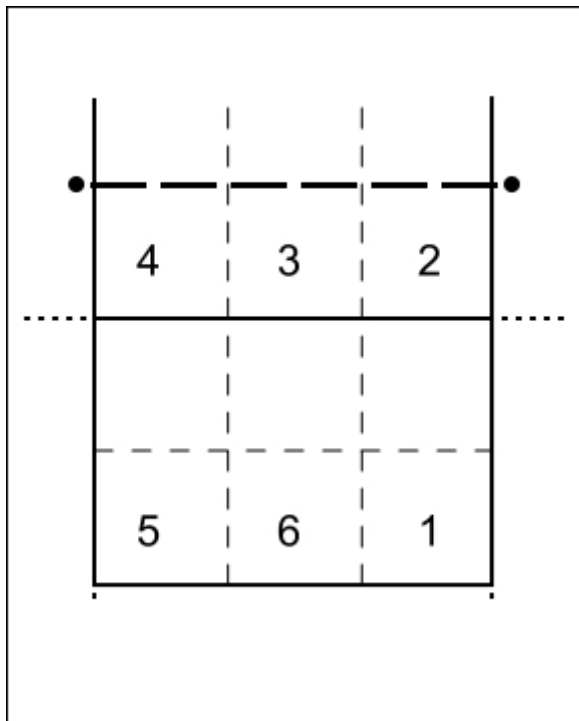
Om aan te geven welke symbolen voor en achterspelers zijn, heb ik bij de voorspelers rood gekleurd, tevens kun je aan de tabel hieronder zien in de meest linkse kolom wat de posities zijn van de spelers.

Ik gebruik een aantal termen die misschien niet voor iedereen even gebruikelijk zijn, vandaar nog even een verklaring daarvan.

In de tekeningen staat elke keer rotatie en dan een nummer. Dat nummer staat voor de positie waarop de spelverdelster op dat moment staat. De posities in het volleybal worden als volgt aangeduid.

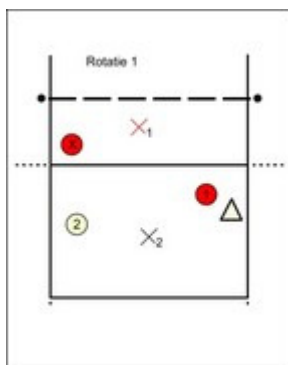
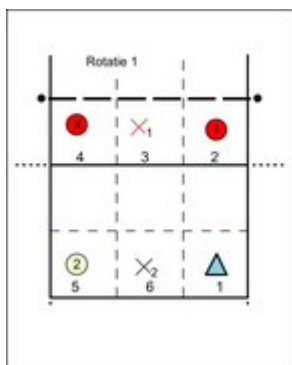
- rechtsachter is positie 1
- rechtsvoor is positie 2
- midvoor is positie 3
- linksvoor is positie 4
- linksachter is positie 5
- midachter is positie 6

Op deze tekening staan de positienummers nogmaals aangeduid.

De manier waarop het systeem hier beschreven is, is bedoeld om de spelverdelster zo dicht mogelijk bij positie 2/3 te brengen waar het de bedoeling is dat de pass komt en om je beide passer/lopers in elke opstelling in de pass te hebben. Een ander uitgangspunt is dat we altijd met 3-passers de pass verzorgen.

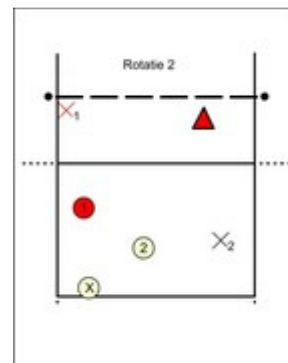
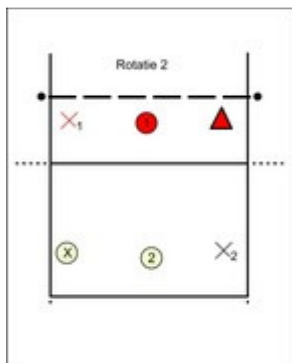
Dan nu de pass-opstelling van de verschillende rotaties.

Rotatie 1

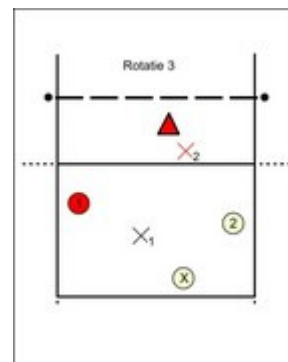
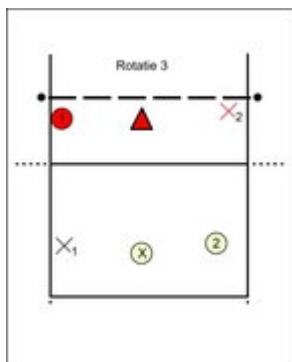
Dit is de rotatie waarbij de spelverdeler op positie 1 staat, dus rechtsachter. In deze rotatie blijft de passer/loper 1 op rechtsvoor en valt de diagonaal aan op linksvoor. De spelverdeler komt hierbij van achter de passer/loper 1 lopen en loopt buitenom, om de passer/loper niet te hinderen.

De pass wordt verzorgd door beide passer/lopers en X2 (als je met een libero speelt, dan kun je in elke rotatie de X in de pass vervangen door de libero)

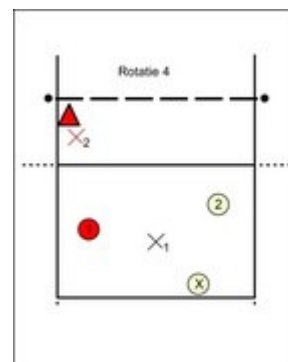
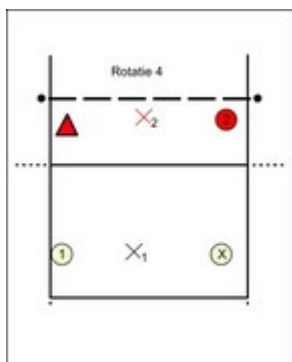
Rotatie 2

Hier staat de spelverdeler dus al op rechtsvoor. De diagonaal weer uit de pass en de passer/loper op positie 3 gaat op linksvoor in de pass. Let er wel op dat de passer/loper rechts blijft van de midden op positie 4 en voor de passer/loper op positie 6.

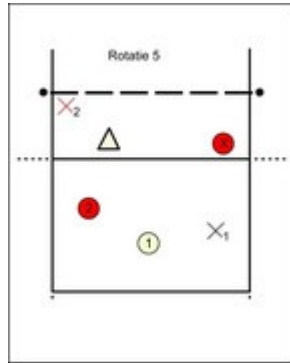
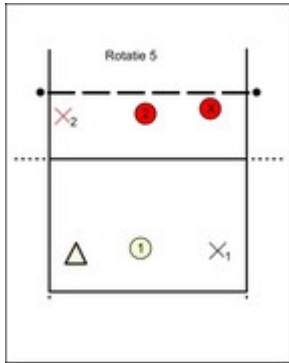
Rotatie 3

De spelverdeler op midvoor, in deze rotatie schuift X2 alvast op richting midden zodat deze niet veel meters hoeft te maken voor de eerste tempo aanval. De passer/loper op positie 4 staat gewoon op de eigen positie te passen, X1 schuift op naar het midden en de diagonaal blijft tussen X1 en passer/loper 2 om geen opstellingsfout te maken.

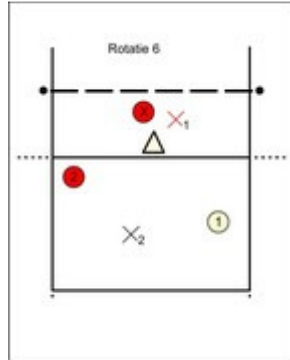
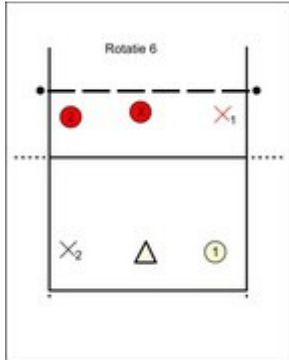
Rotatie 4

Hier staat de spelverdeler op linksvoor op positie 4, passer/loper 2 die op rechtsvoor staat, komt helemaal naar linksvoor om daar te passen. Daarom moeten de spelverdeler en de midden helemaal links in het hoekje staan. De kans op een opstellingsfout is groot in deze rotatie. De spelverdeler moet links van de midden blijven en de passer/loper rechts van de midden. Ook moet de spelverdeler een behoorlijke afstand afleggen naar positie 2/3, de verleiding is natuurlijk er groot om te vroeg te starten.

Rotatie 5

Dit is een lastige rotatie voor de spelverdeler, aangezien de startpositie linksachter is. Het is op verschillende manieren op te lossen, maar doorgaans wordt er voor deze oplossing gekozen. De spelverdeler kan zo ver naar voren komen omdat er alleen maar rekening gehouden hoeft te worden met de linksvoor, waar achtergebleven dient te worden en de midachter, waarvan links moet worden gebleven. Er hoeft dus geen rekening te worden gehouden met passer/loper 2, die gewoon op linksvoor kan gaan passen.

Rotatie 6

De spelverdeler komt hier van midachter naar midvoor. Zolang de spelverdeler niet voorbij de diagonaal op positie 3 gaat en tussen X2 en passer/loper 1 blijft is er niets aan de hand. X1 schuift alvast op naar het midden.

4-2 systeem

Geschreven door Marco de Winter

Als je team nog niet toe is aan het 5-1 systeem dan kun je het 4-2 systeem overwegen. Zoals je al vermoedt, wordt dit systeem gespeeld met 2 spelverdelers. Het is een perfect systeem om je spelverdelers op te leiden in de jeugd. Het voordeel is dat je maar vanaf 2 posities penetreert als spelverdeler, namelijk vanaf positie 1 en 6. Bij de senioren kan dit een goed systeem zijn als je 2 spelverdelers hebt die ook goede aanvallers zijn. In het mondiale volleybal speelt het Cubaanse vrouwen team nog steeds het 4-2 systeem.

Hieronder volgt de uitleg van het systeem waar ik de volgende symbolen gebruik.

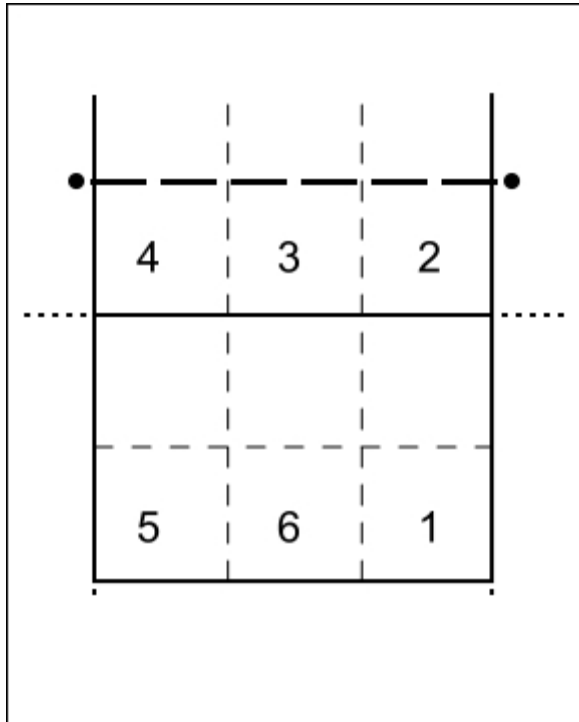
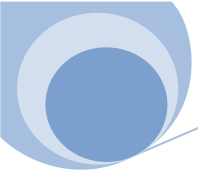
- rondjes voor de passer/lopers
- x-jes voor de middens
- een driehoekje voor de spelverdelers

Om aan te geven welke symbolen voor en achterspelers zijn, heb ik bij de voorspelers rood gekleurd, tevens kun je aan de tabel hieronder zien in de meest linkse kolom wat de posities zijn van de spelers.

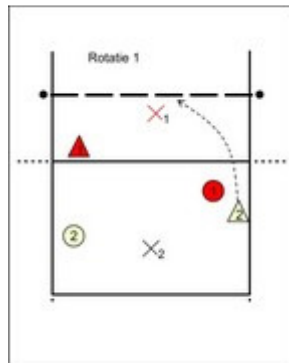
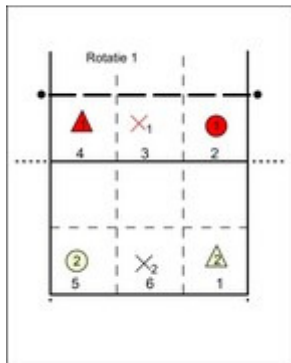
Ik gebruik een aantal termen die misschien niet voor iedereen even gebruikelijk zijn, vandaar nog even een verklaring daarvan. In de tekeningen staat elke keer rotatie en dan een nummer. Dat nummer staat voor de positie waarop de spelverdeler op dat moment staat. De posities in het volleybal worden als volgt aangeduid.

- rechtsachter is positie 1
- rechtsvoor is positie 2
- midvoor is positie 3
- linksvoor is positie 4
- linksachter is positie 5
- midachter is positie 6

Op deze tekening staan de positienummers nogmaals aangeduid.

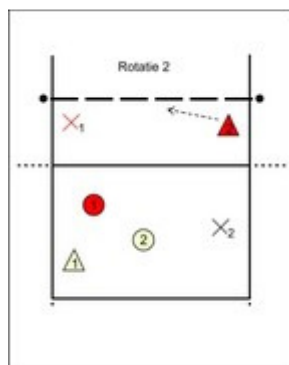
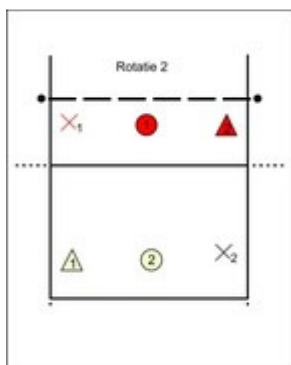

Zoals het systeem hier beschreven is, wordt de pass verzorgd door 3 spelers. Dat is misschien een beetje hoog gegrepen voor jeugdteams, dus als er behoefte aan is, dan kan ik het ook nog beschrijven met 4 passers. Laat het me dan even weten via het [contactformulier](#).

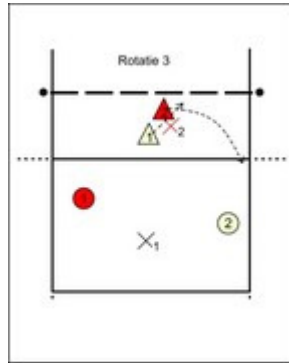
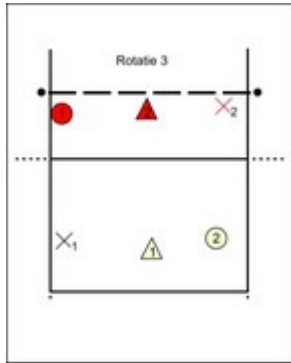
Rotatie 1

Hier staat spelverdeler 2 op positie 1. Deze zal ook de setup verzorgen. Spelverdeler 1 is in deze rotatie aanvaller op positie 4. Ook in de rally zal spelverdeler 1 op positie 4 aanvallen en passer/loper 1 valt aan op positie 2. Spelverdeler 2 verdedigt op rechtsachter, maar zal in de rally elke keer penetreren naar positie 2/3 om de setup te geven. De pass wordt verzorgd door passer/loper 1 en 2 en midden 2. Spelverdeler 1 staat dus niet in de pass.

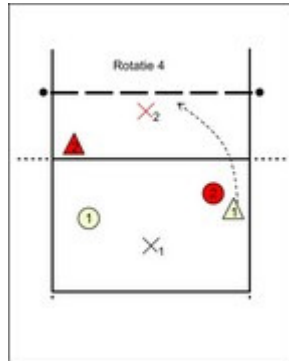
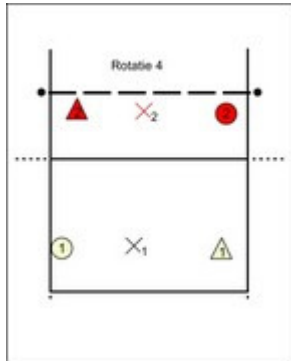
Rotatie 2

Hier staat spelverdeler 2 op positie 2 en spelverdeler 1 op positie 5. Dit is vaak de rotatie (samen met rotatie 5) waar er niet gepenetreerd wordt. Spelverdeler 2 geeft dus gewoon de setup terwijl hij gewoon voorspeler is. Als je genoeg "vastigheid" hebt met de penetraties vanaf positie 1 en 6, kun je er ook voor kiezen om te penetreren vanaf positie 5.

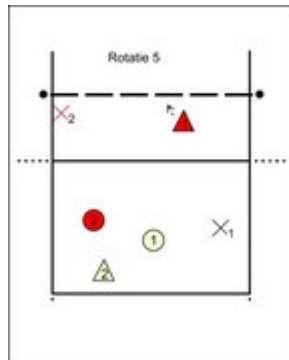
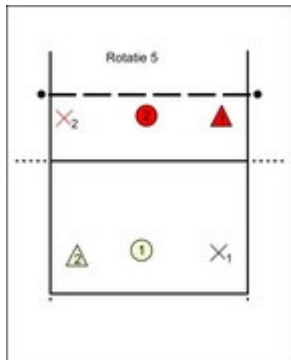
Rotatie 3

Spelverdeler 2 staat op positie 3 en spelverdeler 1 staat op positie 6. Spelverdeler 1 zal dus penetreren vanaf midachter. SV 2 gaat dan aanvallen op positie 2. Pass wordt verzorgd door passer/loper 1 en 2 en midden 1.

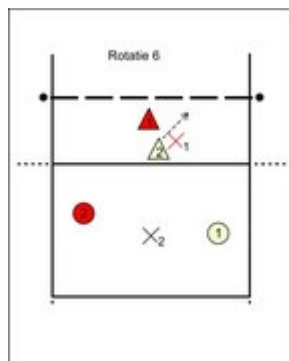
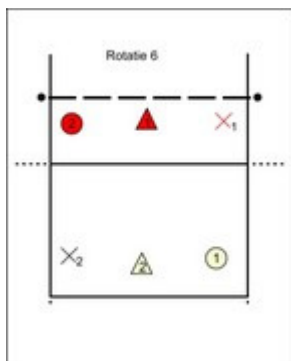
Rotatie 4

Deze rotatie is de gespiegelde versie van rotatie 1. Deze keer zal SV 1 dus penetreren vanaf positie 1 en zal SV 2 aanvallen op positie 4. De pass wordt verzorgd door passer/loper 1 en 2 en midden 1.

Rotatie 5

De gespiegelde versie van rotatie 2. SV 1 gaat dus de setup geven terwijl deze voorspeler is. Er zijn dus maar 2 aanvallers voor aan het net.

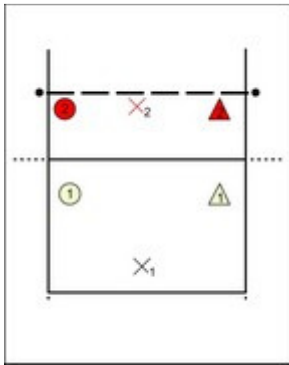

Rotatie 6

Dit is de gespiegelde versie van rotatie 3. Dus in dit geval komt SV 2 naar positie 2/3 om de aanval te geven. Pass wordt verzorgd door passer/loper 1 en 2 en midden 2.

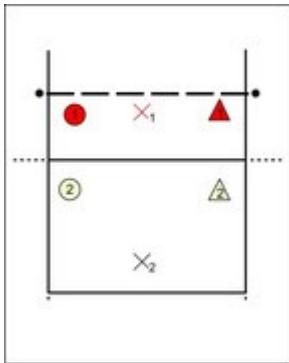

De posities in de rally kun je terug vinden in de onderstaande tekeningen.

Voor rotaties 2, 3 en 4

Voor alle rotaties geldt in dit geval dat de spelverdeler naar rechtsachter gaat (positie 1)

Voor rotaties 1, 5 en 6

Ook bij deze rotaties gaat de spelverdeler die achter staat naar positie 1 om te verdedigen

Dan wordt ook meteen duidelijk dat je in **alle** rally's de spelverdeler weer kunt laten penetreren. En dus heb je in alle rally's 3 aanvallers aan het net staan 😊